

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Heremi Dei Parae Matris Monasterii In Helvetia Ordinis S. Benedicti

Hartmann, Christoph

Friburgi Brisgouiae, 1612

Vita S. Meginradi Ex Antiquissimis Manu Scriptis Membranis Nostrae
Bibliothecae Sumta, Anonymo Quidem, Sed, Meo Iudicio, Bernone Avctore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38545

VITA S. MEGINRADI EX AN-
TIQVISSIMIS MANV SCRIPTIS MEMBRA-
NIS NOSTRAE BIBLIOTHECAE SVMTA, ANO-
NYMO QVIDEM, SED, MEO IVDI-
CIO, BERNONE AVCTORE,

DICTVRVS venerabilis viri MEGINRADI he-
remitæ, & martyris passionem, & obitum, libet
parumper reflectere stylum, atque quo tempore
doctus, vbi, & vnde, quo, vel cui traditus pri-
mum ad discendas litteras, sub quo Abbate monasticam vi-
ram subierit seruandam, qualiter etiam à fraterna acie singu-
lare certamen Heremi adierit breuiter prælibare. Regredi-
ar ergo ad singula quæ proposui resoluenda plenius.

Temporibus Caroli gloriosissimi Imperatoris Fran-

S f corum,

corum, qui primus inter ipsos Cæsaris nomen accepit, prædictus vir in Alemannia natus est in pago, quem ex villa Sulichgeue vocauit antiquitas. Parentes vero eius ex Alemannis fuerunt morum nobilitate magis conspicui, quam diuitijs perituris. Qui cum iam eam attigisset ætatem, qua aptari posset litterarum studijs, à patre ducitur ad insulam, quam veteres Sindlochefaugiam vocabant, à nomine cuiusdam presbyteri, qui Sindloch appellatus, primo in ea habitacula monachorum construxit, & secum Pirminium cum socijs ad habitandum eò induxit, iussu Berchtoldi nobilissimi Alemānorum Ducis, temporibus Pippini Regis Francorum, suoque ex nomine nomen indidit insulæ. Huc ergò puer præfatus a patre ductus, commendatur viro per omnia honestissimo Erlebaldo monacho: qui etiam prædicto puerulo propagine carnali affinis fuit. Is cum infantulum bonæ indolis conspiceret, gratanter nutriendum suscepit, studiose docuit, atque eo vsque imbuendo perduxit, vt sanctarum scripturarum scientiam infudisset. Nam puer à primæua ætate iocos, atque errores, quibus tenerior ætas implicari solet, vitauit, atque ad ea mentem occupauit suscipienda, quæ docuerat magister. Cum autem vicesimum quintum ætatis annum attingeret, ad Diaconatus officium, & non multum post ad presbyterij gradum, faciente eodem suo magistro, sublimatus est. Fuit autem tunc temporis, regnante Ludouico Cæsare, filio Caroli, in ipsa insula abbas nomine Hatto, vir valde in doctrina, & operibus bonis, morumque nobilitate fulgens, qui & Basileensis Ecclesiæ præsul extitit. Quo actuosæ vitæ negocia respiciente, atque ad contemplatiuæ vitæ pulchritudinem se transferente, præfatus Erlebaldo cum licentia Ludouici Cæsaris electus ab omnibus, prædictæ insulæ, & fratribus præficitur, atque in abbatis officium substituitur. Qui statim hac potestate suscepta, iam sæpe dictum virum venerandum MEGINRADVM, suavit iugum suscipere, normamque monasticæ vitæ subire tenendam. Consensit ergò salubri consilio, & promissionem fecit, atque omni intentione studuit promissa seruare,

promptus

promptus semper ad obediendum, in jeiunando strictus, in oratione assiduus, in misericordiae operibus largus, & maxime humilitate substratus omnibus. His dum polleret moribus à præfato abbate destinatus ad cellulam quamdam, ad iam dictum monasterium pertinentem, sitam iuxta lacum Turicinum, quem interfluit Lindemacus fluuius, ut ibidem scholæ præfesset, & talentum, quo ipse ditatus erat, ad lucra Dominica in plurimos dispergeret. Aliquantulum temporis fluxerat, eo in his detento. Quadam die sumpsit secum scholasticos, quos nutrierat, & prædictum lacum transnavigans intrauit Heremum, quæ ipsius lacu littori adjacet, & usque ad Alpes Penninas tendit, atque ad villam Chama, causâ piscationis, & ad loca Heremi intuenda. Perueniunt itaque ad fluuium quemdam, qui in ipsa decurrit solitudine: ibique vir beatus, ad piscandum occupat comites, ipse vero in consideratione solitudinis solus spaciabatur. Accensus enim erat nimium amore solitariæ sedis. Qua consideratione dum mentem diu pasceret, redijt ad socios, invenitque eos non parua præda piscium oneratos, quos taliter affatur: *Gratias largitori qui nos suis misericorditer ditavit donis. Iam filij, si placet redeundum est proprios invisere lares.* Regrediuntur, villamque deueniunt non longe à littore sitam. Ibi cuiusdam matronæ hospitium intrantes, paululum quieverunt reficientes se cibo, & potu. Vir autem DEI prædictam matronam cernens DEI timore plenam, & ad obsequendum hospitibus promptissimam, ardorem sui animi occultum ei aperuit, his verbis incipiens. *O cara Christo femina, si velles audire secretum cordis mei, tibi manifestarem: sed antequam id agam posco ut verba mea, atque voluntatem occultes, quousque cernas, si possit opere compleri, quod credo me devota mente concepisse. Habitatione huius Heremi ultra omnes diuitias delector, cuperemque iam in ea collocare mansunculam meam, ut familiaris possem precibus vacare, si quempiam reperirem, qui necessaria corporis mihi ministrare ob DEI am orem vellet.*

Sed quia ad huc hoc solatio defraudor, posco interim occultari, quod cupio.

Illam à DEO inspirata (vt credo) respondit. *Secretum tuum nulli te nolente reuelabo: noueris autem, si in cepto persistere vis, me necessaria propter Dominum tibi ministraturam, & quantum possum tuo voto satisfacturam.*

Ille promissis rependens gratias repedauit ad cellam vnde digressus est, ibique ieiunijs, & orationibus continuis à DEO poposcit, vt quidquid de hoc negotio ei placuisset, in suo animo confirmare dignaretur. Tandem confortatus diuina inspiratione reliquit cellam, scholamque cui præerat, & reuisit hospitam suam, explorare volens vtrum in sua promissione persistere vellet, an non. Quam dum in præbendo sibi promisso solatio perdurasse sensisset, non longe ab ipsa villa, in qua eadem femina cōmanebat, in Heremo sibi habitaculū construxit, atq; ibidem ieiunijs, & orationibus indefessus creatori seruiuit, necessaria præbente ei prædicta matrona, nec non & alijs religiosis viris. Ibi dum per septem annos superni regis militiam exegisset, multitudinem populi ad se venientis ferre non valens, mutauit locum, atque à prædicti lacu litore quatuor millibus distantem reperit planitiem inter montes accessu valde difficilem. Ibi adiuuantibus viris religiosis, & maximè quadam abbatissa * Heilviga, nomine, necessaria voti sui construxit habitacula, atque in eodem loco, quod reliquum erat vitæ permansit, semetipsumque maximis macerans ieiunijs, & quantum humana fragilitas permisit sine intermissione orauit.

Quæ sibi à fidelibus viris, & feminis mittebantur, cuncta ad se venientibus in eleemosinam erogauit. Accidit autem inter hæc, vt, quadam die eo orante tanta multitudo dæmonum circa illum vndique diffunderetur, vt nec ipsam lucem diei, hisdem tenebrarum ministris obtenebrantibus, cernere posset. Qui cum cum minis terribilibus, & horrore nimio fatigarent in oratione prostratus, vt res poscebat, cum omni studio se pio Domino commendabat. Quod cum diu ageretur, cernit ab Oriente lucem, quam lu-

cem se-

*
ab. Hilde-
garda.

cem secutus Angelus, ad ipsum, vbi in oratione iacebat, in medio malignorum spirituum peruenit magna auctoritate agmini nefando præcepit vt discederent, nihilque tentationis, & terroris ei vltra inferre auderent. Discedentibus itaque hostibus prædictus eum Angelus amicabiliter consolatus, discessit, acque ab ipso die (vt vir venerabilis referebat) nil terroris vltra à malignis spiritibus sustinuit. Accidit etiam postea, vt quidam Frater de prædicto monasterio cum visitationis gratia adierit. Quem benignè suscipiens cum socijs, qui cum illo venerant, cuncta, quæ hospites decebant, quantum possibilitas permisit, benigne exhibuit. Cum vero iam tempus vespertinum venisset, & sidera splendentia suaderent somnos refecerunt se dulcibus collationum colloquijs, atque post Completorium ierunt dormitum, in loco separato frater qui advenerat, seorsum etiam eius comites; nec non & ipse venerabilis vir in priuata mansiuncula.

Paululum ergo reficiens corpusculum somno vir D E I surgit, atque assuetis incubat pervigil precibus. Prædictus etiam frater licet in strato quiesceret, penè insomnem duxit noctem. Dum autem huc, vel illuc, iuriosè verteret oculos, cernit puerum in albis vestibus ab ipso oratorij loco progredientem miræ pulchritudinis, vt ei visum est ætatis septem annorum, qui ingreditur ad virum ipsum D E I, & cum eo orante orabat, & diuersa cum eo loquebatur. Cuius collocationis licet prædictus frater vocem audisset sensum tamen eiusdem vocis non percipiebat. Qui etiam puer ipsi fratri plene vigilanti astitit, atque de quibusdam monuit, quæ omnino frater ille sibi interdicta esse ne in palam proferret, dicebat. Supprimo multa breuitati studens, quæ de eo miranda plurimorum narratio certa demonstrat.

Cum ergo in ipsa Heremo vicesimum sextum annum ageret seruiens Domino in ieiunijs, & abstinentia cunctatū mundaliū rerum, contigit eo inspirante, qui serpētem intrauit, & per os eius protoplastos decepit, & de paradiso eiecit, duos homines causā eum occidēdi cellam illius properare.

Qui cum venissent ad villam quamdam, in Tigurini lacu litore sitam, rogauerunt sibi monstrari quæ pars pervia esset adeundi cellulam eius. Quod cum eis monstratum esset, mature per noctem surgentes aggressi sunt monstratum sibi iter, agitante qui eos impleuerat, teterrimo spiritu. Diu tamen erronei à recto tramite, ducēte ad ipsam cellam dæmone, tandem vexati, quo volebant, peruenerant, maxima iam parte diei elapsa. Ipse vero solitis orationibus incubans miserarum deuotè solennia libabat creatori. Prius autem quam in ipsam cellam maligni intrassent (quorum vnus vocabatur Richardus, eratque genere Alemannus: alter vero Petrus, qui Rhetianorum natione procreatus est) pulli, quos vir venerandus eodem in loco nutrierat, eos in proxima venire conspicientes, quasi à vulpe insequerentur, per Heremum diffugerant, clamore insolito, & strepitu inaudito siluam resultante echo complentes, ita vt etiam ipsi latrones hac de re multum mirarentur & obstupescerent, atq; ad prodigium hoc pertinere, propriæ mentis decernerēt iudicio. Attamen à cepto non distracti, aggrediuntur capellam, in qua vir DEI, vt prædictum est, orationibus Dominum sibi placabat profusus, corpusque Dominicum vt præcius futurorum aduaticum obitus sui puro corde, ac devota mente susceperat. Iamque vir DEI vt sensit adesse peremptores suos, non tamen se eis statim præsentauit, sed modicum adhuc differens clausum ostium ipsius capellæ non aperuit, vt aliquantisper in oratione adhuc demorari potuisset. Strenuè ergo orationem compleuit, capfasq; singulas reliquiarum manu suscipiens, & deosculans cōmendabat agonem suum Domino, & sanctis, quorum reliquias complectebatur reuerenter.

Hoc qui aduenerant maligni per foramen quoddam parietis eum agentem inspiciebant. Iamq; athleta fortis, DEO confortante, pugnaturus egreditur, præsentiamq; suam non negat occisoribus. Ac primum salutationis verba ad eos proferens, post intulit. *O socij cur tam sero venistis? Quare non maturastis venire ad audiendū paruitatis meæ missam, vt pro vobis communem Dominum deprecarer?*

Sed

Sed vel nunc intrate, poscitur placabilem nobis fore Dominum, & sanctos eius, ac postea reuertimini ad me, ut quid donante DEO vobis benedictionis prabere valeam, impertiar pro eius amore, sicque complete opus, ad quod agendum venistis. Intranses igitur oratorium, non ad id, ad quod suadebantur, intenti; sed ad malum, ad quod venerant perpetrandum continuo regrediuntur ad eum. Quibus vir DEI tunicam, & cucullam suam dedit, panem insuper, ac potum addidit, dicens. *Hac de manibus meis percipite, postquam vero compleueritis, ad quod agendum venistis, potestis horum qua adsunt, per vos tollere, quod cupitis.* Scio enim quod ad occidendum intrastis, sed vnum à vobis posco beneficium, ut dum presentis vita cursum in me terminaueritis candelas, quas inspicitis, quas etiam ad hoc ipsum formaui, vnā ad caput meum ardentem, & aliam ad pedes ponite, & cito postea ab hoc loco discedite, ne à superuenientibus, qui me visitare solent, constringamini penas luituri sceleris vestri. Confestim igitur Richardus prædictus, pollutis manibus, beatum virum medium comprehendit, ac tenaciter maceratum ieiunijs corpusculum brachijs strinxit, socioque minaciter iussit, ut sanctum fuste percuteret. Qui cum diu eum feriendo circa latus, & suras debilitasset, sancto extendente palmas ad Dominum alter intulit dicens. *O segnis cur eum in caput non percutis ut plagam mortalem suscipiat. Quam si tu tardas inferre ego citissime illaturus sum.* Confestimque fuste apprehenso ictum librabat in caput vehementissime. Hoc modo vir sanctus plagatus semiuivus in terram corruit, & illi continuo in eum irruentes guttur eius suffocant manibus, quousque exhalasset spiritum. Egrediente autem iam anima, in ipso tractu nouissimæ expirationis, tantæ suauitatis odor progrediens, totum cellulæ locum compleuerat, ac si omnium pigmentorum odoramenta ibi diffusa flagrarent.

Postea vero nudauerunt eum veste, qua erat indutus, & portantes posuerunt in lectulum, quo vir DEI requiescere

solebat. Nudo supposuerunt filtrum, supponentes etiam & quædam fragmenta, atq; vt viuens vir DEI rogauerat, candelas sumpserunt, vnâ ponentes ad caput, cum alia currebant ad ipsam capellam, lumen inde allaturi, quod in eodem oratorio iugiter ardebat. Repedantes vero ad corpusculum defuncti, inuenerunt clare ardentem, quam posuerant, candelam extinctam. Tantus autem eos continuo inuasit timor, vt nihil contingere de rebus ad altaris officia pertinentibus auderant. Vestes, ac stramenta quædam lectuli eius sumentes, festine repedabant vnde digressi sunt. Eis autem inde fugientibus, corui qui more solito ad famulum DEI viuentem venire consueuerant, ac præbendam de manibus eius suscipere, quasi vindicare cupientes extinctum, sequebantur latrones, vocibusque grandisonis replebant siluas, & quam proxime poterant capitibus eorum aduolantes, prodebant perpetratum nefas. Non multum post ipsi maligni comprehensi sunt, & quod occulte perpetrauerant, patefactum est scelus, nolente DEO differri peccati pœnam, quam meruerant in occisione serui DEI. Etenim iudicibus, & populo Christiano sub Comite Adalberto eos ad hoc decernentibus viui incensi sunt. Candela autem, quam ad caput viri DEI posuerant, & quæ cælitus accensa est, ardebat vsque ad stramenta, quæ superposita fuerant defuncto corpusculo. Quorum etiam partem ipse ignis inuasit, & peruenit vsque ad membra defuncti. Quæ dum attigisset, sicut deunitus accensus fuerat, ita etiam DEI nutu extinctus est. Illico autem diffamatur de morte eius. Qua comperta, venerabilis abbas VValtherus, & fratres sub ipso degentes, corpus viri DEI, ex ipsa Heremo auferentes, atque ad monasterium Augiam deferentes, ibi digno sepelierunt honore. Passus est autem S. Martyr duodecimo Calend. Februarij, anno ab incarnatione Domini octingentesimo sexagesimo tertio, regnante Ludouico Rege in orientibus Francis, anno vicesimo octauo regni eius.